

Notă de informare privind jurisprudența Curții – Nr. 156

Octombrie 2012

E.M. împotriva României – nr. 43994/05

Hotărârea din 30.10.12 [Secția a III-a]

Art. 3

Anchetă eficientă

Lipsa măsurilor necesare pentru a aprecia credibilitatea unui presupus act de violență în familie, susținut de probe medico-legale în cadrul unei proceduri penale: *încălcare*

În fapt – Reclamanta a susținut că, la 4 martie 2004, în jurul orei 17.00, se afla la domiciliul conjugal împreună cu fiica ei. Aceasta a primit un telefon din partea soțului său care i-a cerut să părăsească domiciliul conjugal și a amenințat-o cu moartea. Ulterior, la întoarcerea în apartamentul comun, a amenințat-o că o va bate până ce va avea nevoie de îngrijiri medicale și că o va omorî, dacă nu se va muta. Sub privirile fiicei sale, acesta a aruncat cu mai multe obiecte la pământ și apoi și-a lovit soția. La 5 martie 2004, reclamanta și-a dus fiica la un examen medical în urma căruia s-a concluzionat că minora era traumatizată psihic. La 6 martie 2004, reclamanta s-a prezentat la spital; certificatul medico-legal concluziona că aceasta prezenta leziuni traumatice care necesitau de la opt la nouă zile de îngrijiri medicale și că acestea ar fi putut fi provocate la 4 martie 2004, putând fi rezultatul unor lovituri repetate cu un obiect dur. Cuplul a divorțat în octombrie 2004.

La 6 martie 2004, reclamanta a depus o plângere penală împotriva soțului său. La 3 mai 2004, reclamanta a sesizat judecătoria cu o plângere penală împotriva soțului său, pe care îl acuza de amenințări, insulte și de lovire și alte violențe. Prin sentința din 14 martie 2005, judecătoria a admis parțial plângerea reclamantei și l-a condamnat pe agresor la plata unei amenzi penale. Acesta din urmă a formulat recurs împotriva sentinței respective. Prin hotărârea din 9 iunie 2005, tribunalul a admis recursul, a casat hotărârea pronunțată în primă instanță și a dispus achitarea inculpatului pentru acuzația de loviri și alte violențe.

În drept - art. 3 (aspect procedural): Reclamanta s-a plâns în fața instanțelor interne de un act de violență domestică comis, la 4 martie 2004, de soțul său. Aceasta a anexat plângerii sale două copii ale certificatelor medico-legale care atestau că fusese victima unor agresiuni. Reclamanta avea la dispoziție un cadru legal care îi permitea să denunțe agresiunea și să solicite protecție din partea autorităților interne. Cu toate că reclamanta nu a sesizat autoritățile interne decât în privința unui singur incident de vătămare corporală, autoritățile aveau totuși obligația de a acționa cu diligență și seriozitate deoarece presupusa existență a unui act de violență domestică, susținut de probe medico-legale, le-a fost adusă la cunoștință. Prin sentința din 14 martie 2005, instanța de prim grad, care a efectuat cercetarea judecătorească în cauză și a examinat în mod direct probele, l-a condamnat pe inculpat la plata unei amenzi penale pentru lovire și alte violențe. Ca urmare a recursului formulat de acesta din urmă, tribunalul a casat sentința pronunțată în primă instanță și, reinterpretând probele, a pronunțat achitarea persoanei în cauză. În ceea ce privește

administrarea probelor, obligația autorităților române nu a fost ușoară, întrucât se aflau în prezența a două versiuni contradictorii asupra faptelor și nu existau probe „directe”. Cu toate acestea, organele de cercetare aveau responsabilitatea de a lua măsurile necesare pentru a evalua credibilitatea versiunilor și pentru a clarifica circumstanțele cauzei. În plus, tribunalul și-a motivat decizia argumentând că nicio probă nu demonstra că inculpatul ar fi fost autorul faptelor. Pentru a se pronunța astfel, instanța a respins depunerea la dosar a declarației unui martor ca fiind lipsită de credibilitate. De asemenea, a considerat că declarația reclamantei nu a fost suficient de detaliată cu privire la faptele imputate inculpatului. Fără a pune în discuție rezultatul anchetei, tribunalul a pronunțat decizia în temeiul aceluiași probe care fuseseră considerate suficiente de către instanța de prim grad pentru a condamna persoana în cauză. Tribunalul dispunea așadar de suficiente informații credibile pentru a fi la curent cu necesitatea de a efectua o verificare amănunțită a ansamblului cauzei. Or, constatând doar omisiunile din cadrul cercetării care ar fi putut să fie considerate erori ale hotărârii în primă instanță, tribunalul a închis procedura fără a o soluționa. În virtutea rolului său activ și al domeniului de aplicare a competențelor sale în temeiul dreptului intern, în special într-o cauză în care a fost invocată teza violenței domestice, tribunalul ar fi putut dispune administrarea de noi probe pentru a clarifica situația de fapt. Astfel, tribunalul, deși a avut la dispoziție elemente suficiente care să-i permită să dispună continuarea anchetei, a închis dosarul transferând asupra reclamantei responsabilitatea pentru lipsa de probe. Prin urmare, sistemul penal, așa cum a fost aplicat în speță, s-a dovedit inapt să conducă la identificarea și pedepsirea celui responsabil pentru agresiunea denunțată, iar piste posibile ale anchetei nu au fost explorate. În cele din urmă, în cadrul primei sale plângeri pentru aceleași fapte, adresată poliției, reclamanta a solicitat ajutor și protecție din partea autorităților, pentru ea și fiica ei, față de comportamentul agresiv al soțului său. Or, în ciuda dispozițiilor legii care prevedea cooperarea dintre diferite autorități și alte măsuri diferite de cele judiciare pentru a identifica și monitoriza actele de violență în familie și în ciuda faptului că afirmațiile persoanei în cauză au fost dovedite *prima facie* de un certificat medico-legal, din dosar nu reiese că s-ar fi făcut vreun demers în acest sens. Aceasta denotă o lipsă de cooperare între autoritățile responsabile să intervină într-un domeniu sensibil de interes social, ceea ce a împiedicat clarificarea faptelor. O inițiativă în acest sens ar fi părut, în speță, cu atât mai mult de dorit în condițiile în care presupusa agresiune ar fi avut loc în prezența unui minor. Astfel, modul în care, în speță, s-a realizat cercetarea nu a asigurat reclamantei o protecție efectivă care să îndeplinească garanțiile impuse la art. 3.

Concluzie : încălcare (unanimitate).

Art. 41: 7.500 EUR cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral.

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului
Redactat de grefă, prezentul rezumat nu obligă Curtea.

Apăsați aici pentru a accesa *Note de informare privind jurisprudența* (Notes d'information sur la jurisprudence)